

ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်ဝန်ကြီးဌာန
မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

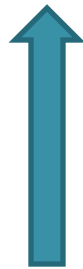
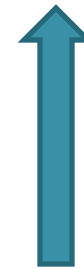
မြန်မာနိုင်ငံဘဏ်လုပ်ငန်း
ကဏ္ဍ တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်မှု

ဦးသိန်းဇော်
ညွှန်ကြားရေးမှူး

နိဒါန်း

- နိုင်ငံပိုင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ စွမ်းဆောင်မှုအရည်အသွေးမြင့်မားရန်၊
- ပုဂ္ဂလိကစီးပွားရေးကဏ္ဍ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်တိုးတက်စေရန်၊
- နိုင်ငံတော်၏ ဒေသအသီးသီး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်၊

- ငွေရေးကြေးရေးစနစ်ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ပြုလုပ်ခြင်း၊
- ငွေရေးကြေးရေး လုပ်ငန်း စွမ်းဆောင်မှု အရည်အသွေး မြှင့်တင်ခြင်း၊

ရည်ရွယ်ချက်

- ဘဏ်လုပ်ငန်းသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အဓိကမောင်းနှင်အား
- **Deposits**
- **Loans**
- **Payment**
- **Guarantee**
- **Remittance**
- **Custody**
- **Letter of Credit**

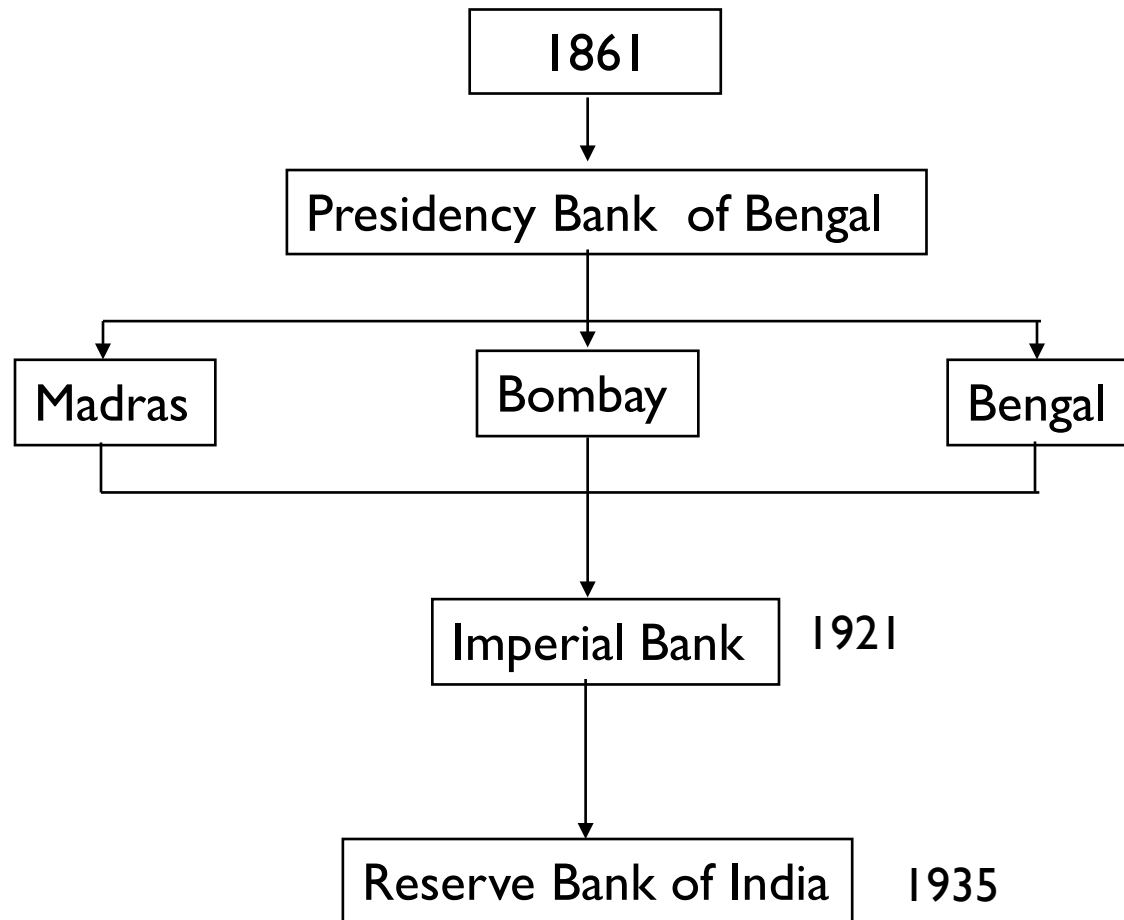

ဘဏ်သမိုင်း

- မြေရှင်ပဒေသရာဇ်ခေတ်
- ကိုလိုနီခေတ်
- ဂျပန်ခေတ်
- စစ်ပြီးခေတ်
- လွတ်လပ်ရေးခေတ်
- ဆိုရှယ်လစ်ခေတ်

Under the British Rule

Under the Japanese Occupation

Yokohama Specie Bank

1942

Bank of Chettinad

Burma People Bank

1943 May

State Bank of Burma Act 1943, Oct

State Bank of Burma

1944 Jan

Currency and Coinage Act, 1946

Burma Currency Board

❖ *issue currency*

Union Bank of Burma Act, 1947

Union Bank of Burma

❖ *no issue currency*
❖ *skeleton framework*

Union Bank of Burma Act, 1952

Union Bank of Burma

❖ *fully fledged Central Bank*

State Agricultural Bank | 1953

State Commercial Bank | 1954

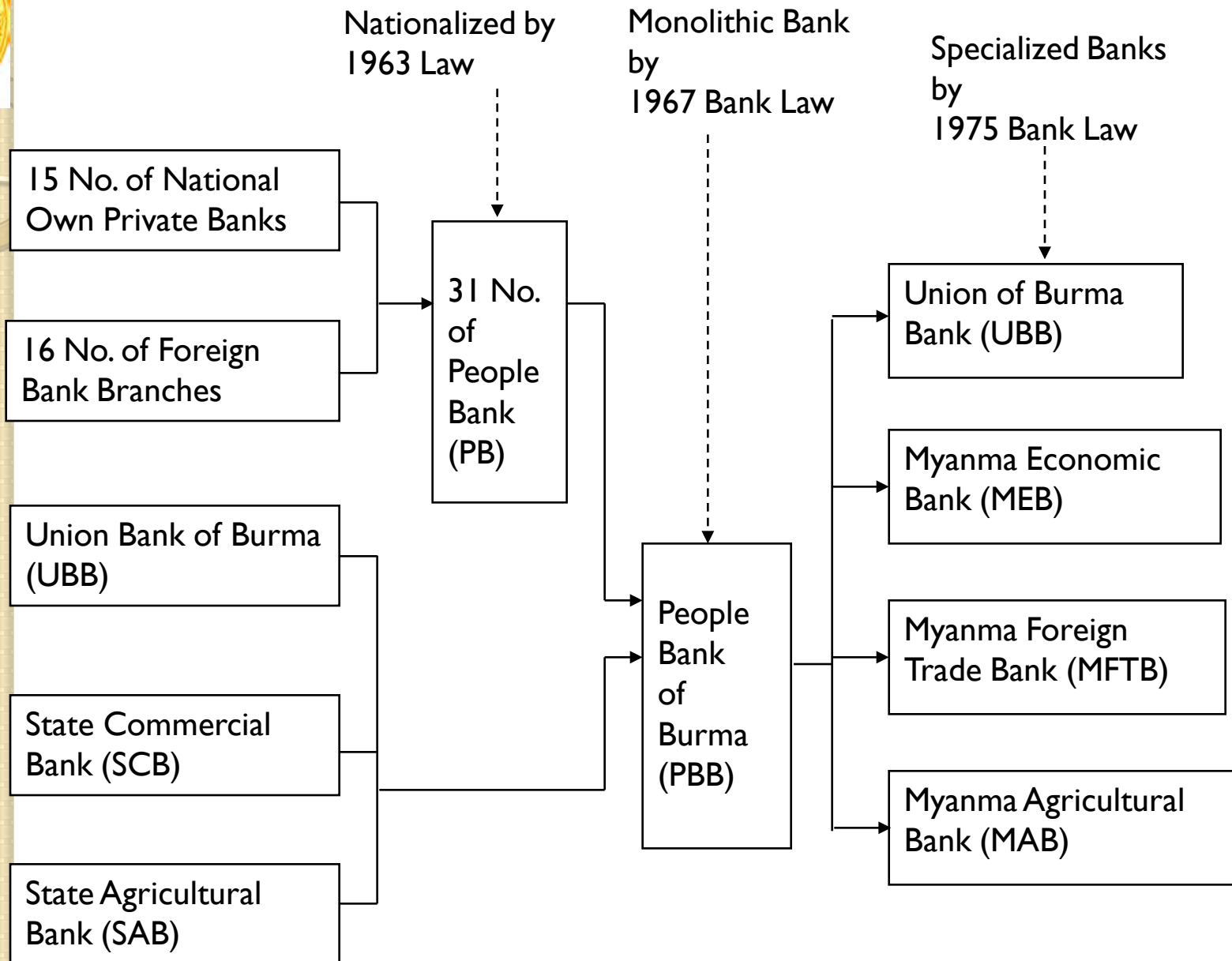

Sr.	National Owned Private Banks
1	Ava Bank Ltd., Yangon
2	Ava Bank Ltd., Mandalay
3	Ava Bank Ltd., Taunggyi
4	Union of Burma Cooperative Bank Ltd.,
5	Bank of Upper Burma Ltd., Maymyo
6	Burmese National Bank Ltd., Yangon
7	Burmese National Bank Ltd., Mandalay
8	East Burma Bank Ltd.,
9	Rangoon Bank Ltd.,
10	Export-Import Bank Ltd.,
11	Burmese Economic Bank Ltd.,
12	Tavoy Bank Ltd., Tavoy
13	Burma Central Commercial Bank Ltd., Yangon
14	Burma Central Commercial Bank Ltd., Taunggyi
15	Burma Central Commercial Bank Ltd., Moulmein

Sr.	Foreign Banks
1	Central Bank of India
2	Chartered Bank
3	Habib Bank Ltd.,
4	Hong Kong and Shanghai Banking Corporation
5	India Overseas Bank Ltd.,
6	Mercantile Bank Ltd.,
7	National and Grindlays Bank Ltd.,
8	Netherlands Trading Society Bank
9	Overseas Chinese Banking Corporation Ltd.,
10	Punjab National Bank Ltd.,
11	United Commercial Bank Ltd., Yangon
12	United Commercial Bank Ltd., Mandalay
13	United Commercial Bank Ltd., Moulmein
14	Bank of China
15	Bank of Communication
16	Bank of India

Process of Banks Reform under the Socialist System

ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်အတွက်ဘဏ်များ တည်ထောင်ခြင်း

- ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှစ၍ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ်
(ပုဂ္ဂလိက ဘဏ်မရှိ)
- ၁၉၈၈ ခုနှစ်မှစ၍
ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ကိုအထောက်အကူပြုမည့် ငွေရေးကြေးရေးစနစ်လိုအပ်
- ၎င်းငွေရေးကြေးရေးစနစ်ကို
အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မည့်
ဥပဒေများပြဋ္ဌာန်းရန် လိုအပ်

ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်အတွက် ဘဏ်ဥပဒေများ ပြဋ္ဌာန်းခြင်း

- ဖြေဆိုနိုင်သောတော်ဗဟိုဘဏ်ဥပဒေ(၁၉၉၀)
- ဖြေဆိုနိုင်သောတော်ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများဥပဒေ(၁၉၉၀)
- ဖြေဆိုနိုင်သောတော်ဗဟိုဘဏ် နည်းဥပဒေများ(၁၉၉၁)
- ဖြေဆိုနိုင်သောတော်ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများဆိုင်ရာနည်းဥပဒေ(၁၉၉၁)
- ဖြေဆိုနိုင်သောတော်ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့်သက်ဆိုင်သောစည်းမျဉ်းများ (၁၉၉၂)
- ဖြေဆိုနိုင်သောတော်ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေ(၁၉၉၄)
- ဖြေဆိုနိုင်သောတော်ဗဟိုဘဏ်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေ(၁၉၉၅)
- ဖြေဆိုနိုင်သောတော်ဗဟိုဘဏ်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေ(၁၉၉၇)

ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်အတွက်ဘဏ်များတည် ထောင်ခြင်း

- မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်
- မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ် (ဘဏ်ခွဲ - ၃၂၅)
- မြန်မာ့နိုင်ငံခြားကုန်သွယ်မှုဘဏ်
- မြန်မာ့ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်
(ဘဏ်ခွဲ - ၁)
- မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် (ဘဏ်ခွဲ - ၂၀၆)
- ပုဂ္ဂလိကဘဏ် - ၂၁ ဘဏ် (ဘဏ်ခွဲ - ၂၂၃)
- နိုင်ငံခြားဘဏ်ကိုယ်စားလှယ်ရုံးခွဲ ၄၇ ရုံး

အပ်ငွေလုပ်ငန်း

- စာရင်းရှင်အပ်ငွေ (Current Deposit)
- ငွေစုဘဏ်အပ်ငွေ (Savings Deposit)
- စာရင်းသေအပ်ငွေ (Fixed Deposit)
- ခေါ်ယူအပ်ငွေ (Call Deposit)

ချေးငွေလုပ်ငန်း

- နှစ်တိုချေးငွေ (Short - term Loan)
- နှစ်လတ်ချေးငွေ (Medium -term Loan)
- နှစ်ရှည်ချေးငွေ (Long-term Loan)

ချေးငွေအမျိုးအစားများ

- ချေးငွေ (Loans and Advances)
- စာရင်းပိုထုတ်ချေးငွေ (Overdraft)

ငွေချေးသည့်နည်းလမ်းများ

- ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းများကို အာမခံတင်သွင်းစေ၍ ထုတ်ချေးခြင်း (Mortgage Properties)
- အရစ်ကျပေးဆပ်ဝယ်ယူရေးစနစ်ဖြင့် ထုတ်ချေးခြင်း (Hire Purchase)
- ငှား၊ရောင်းဝန်ဆောင်မှုစနစ်ဖြင့် ထုတ်ချေးခြင်း (Leasing)
- လက်ရောက်အပေါင်စနစ်ဖြင့် ထုတ်ချေးခြင်း (Pledge)
- အမှန်းပေါင်စနစ်ဖြင့် ထုတ်ချေးခြင်း (Hypothecation)
- စာရွက်စာတမ်းများအာမခံဖြင့် ထုတ်ချေးခြင်း (Documentary Credit)
- ကုန်သွယ်မှုအတွက် ထုတ်ချေးခြင်း (Trade Financing)

အာမခံအမျိုးအစားများ

- မြေနှင့်အဆောက်အဦ
- စိန်ရွှေရတနာ
- စာရင်းသေအပ်ငွေနှင့်
အခြားစာရင်းများရှိအပ်ငွေ
- စက်/ကုန်ပစ္စည်း
- လူပုဂ္ဂိုလ်/အဖွဲ့အစည်း
- အာမခံမဲ့
- အိမ်ယာဈေးငွေ (Housing Loan)

ဘဏ်ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ

- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း
- ဘဏ်အာမခံလုပ်ငန်း
- Debit Card ထုတ်ဝေခြင်းလုပ်ငန်း
- Credit Card ထုတ်ဝေခြင်းလုပ်ငန်း
- ATM Card ထုတ်ဝေခြင်းလုပ်ငန်း
- Gift Cheque ထုတ်ဝေခြင်းလုပ်ငန်း
- Traveler Cheque ထုတ်ဝေခြင်းလုပ်ငန်း
- Payment Order ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်း
- Collection (Online/Offline) ဆောင်ရွက်ခြင်းလုပ်ငန်း
- Certified Cheque ဆောင်ရွက်ခြင်းလုပ်ငန်း
- Trust ဆောင်ရွက်ခြင်းလုပ်ငန်း

ဘဏ်များကိုကြီးကြပ်ခြင်း

ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်ဝန်ကြီးဌာန

ဘဏ်များကြီးကြပ်ရေးကော်မတီ

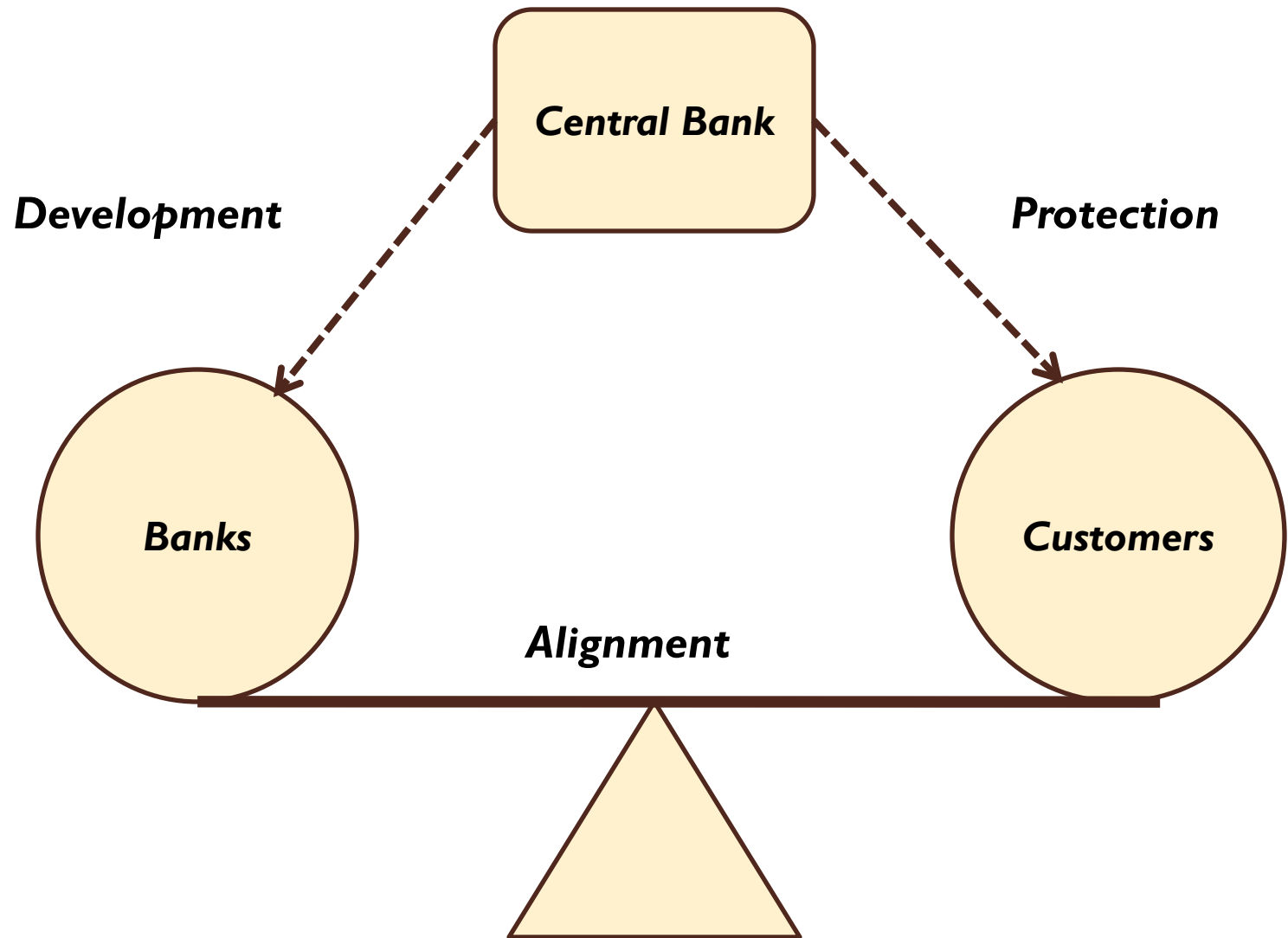
မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

နိုင်ငံပိုင်ဘဏ်များ

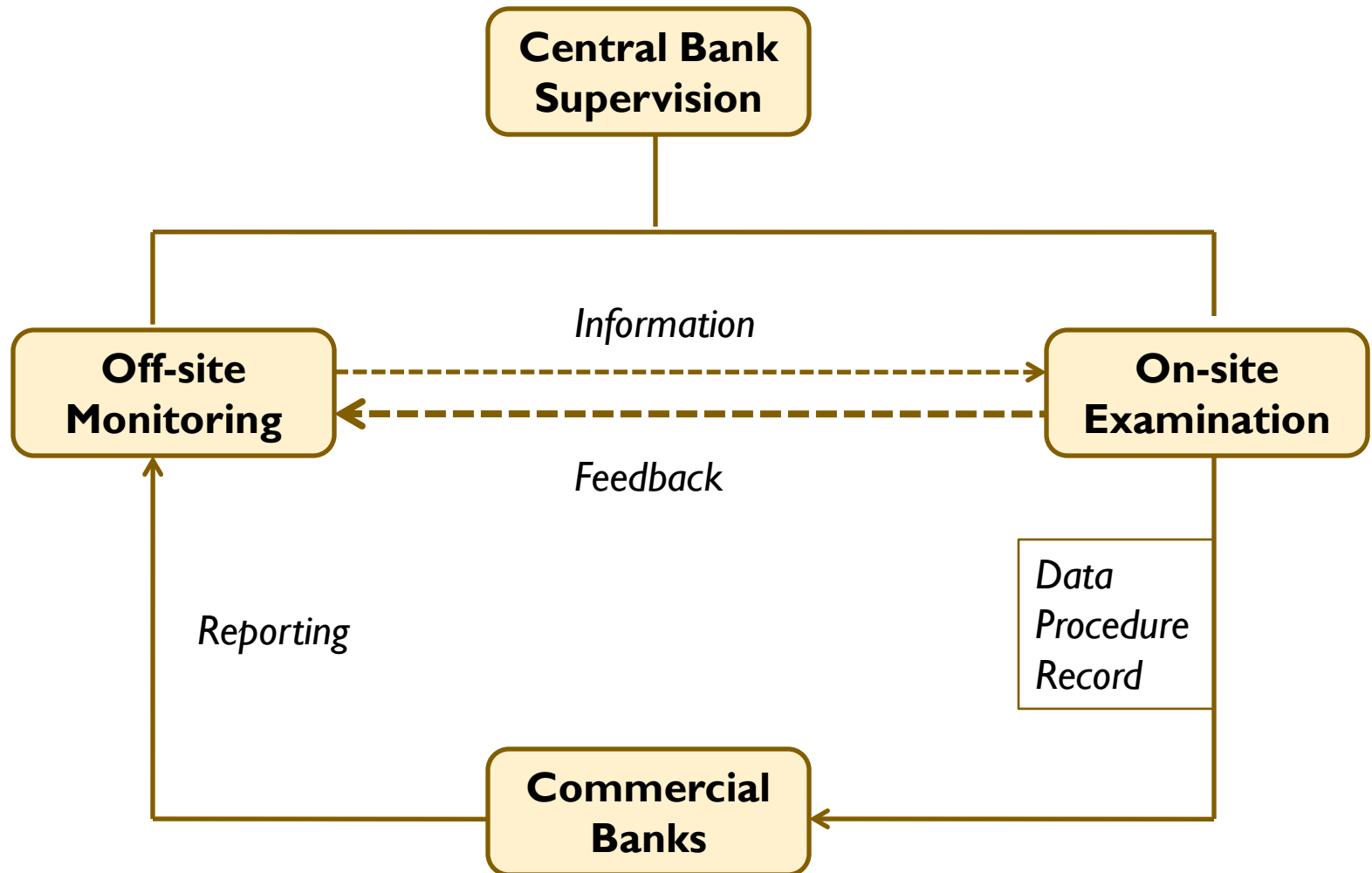

ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ

ဘဏ်များကိုကြီးကြပ်ခြင်း

ဘဏ်များတည်ငြိမ်မှုရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း

ဗဟိုဘဏ်မှ စောင့်ကြည့်သော
ငွေရေးကြေးရေးအချိုးများ-

- Capital Adequacy Ratio
- Minimum Reserve Requirement Ratio
- Liquidity Ratio
- Loan to Deposit Ratio
- Return on Equity Ratio
- Return on Asset Ratio
- Expenditure to Income Ratio
- Efficiency Ratio
- Non-performing Loan Ratio

ဘဏ်များကိုအကဲဖြတ်ခြင်း

ဘဏ်များ၏အရည်အသွေးကို ဗဟိုဘဏ်မှ
သတ်မှတ်သောစံများ

- **Capital**
- **Asset Quality**
- **Management**
- **Earnings**
- **Liquidity**

C A M E L

CAMEL Rating (Basel Committee)

Score	Remark
1	Strong
2	Satisfactory
3	Fair
4	Margin
5	Unsatisfactory

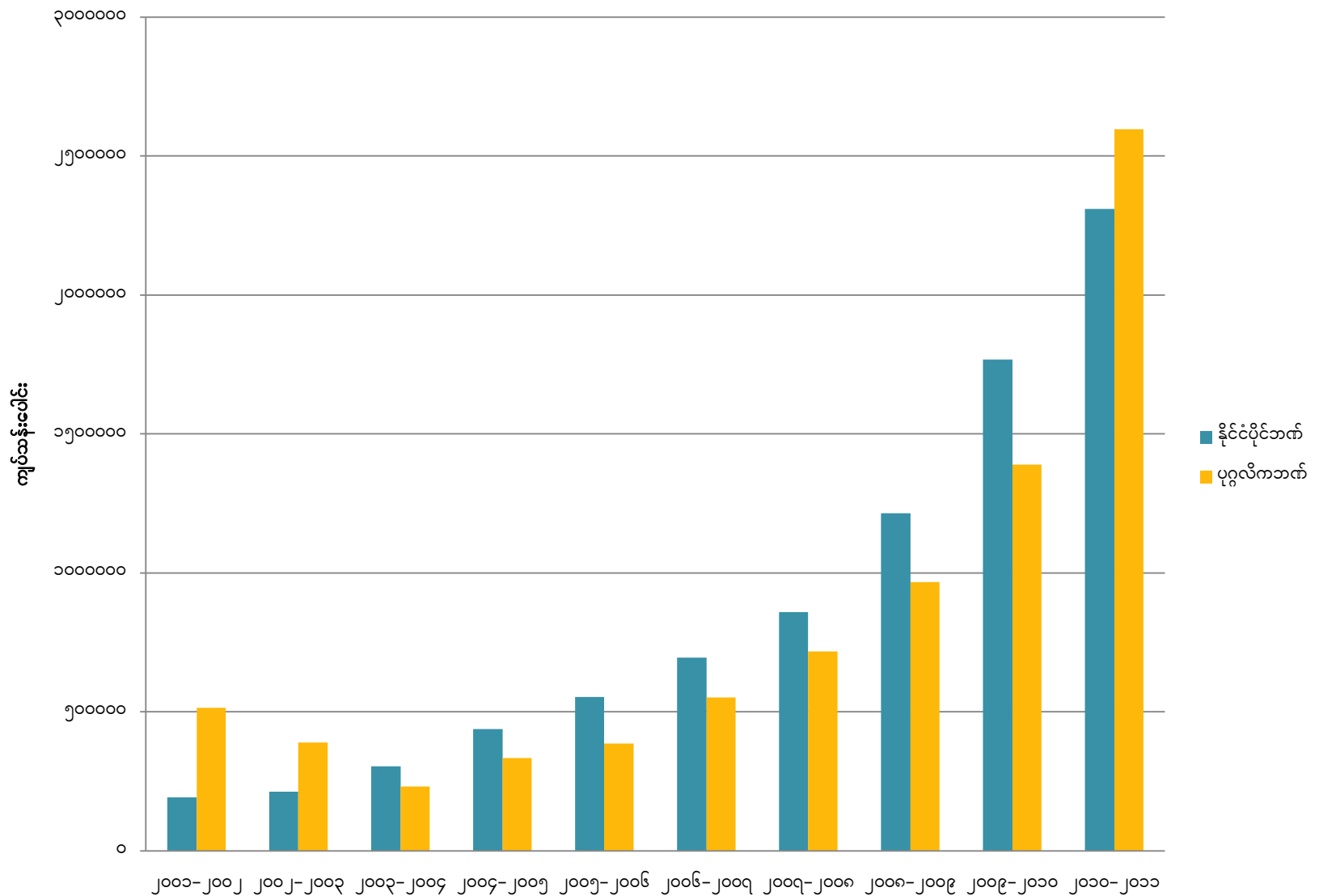

ဘဏ်၏ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေမခန့်ခွဲခြင်း

- **Credit Risk**
- **Liquidity Risk**
- **Operational Risk**
- **Market Risk**

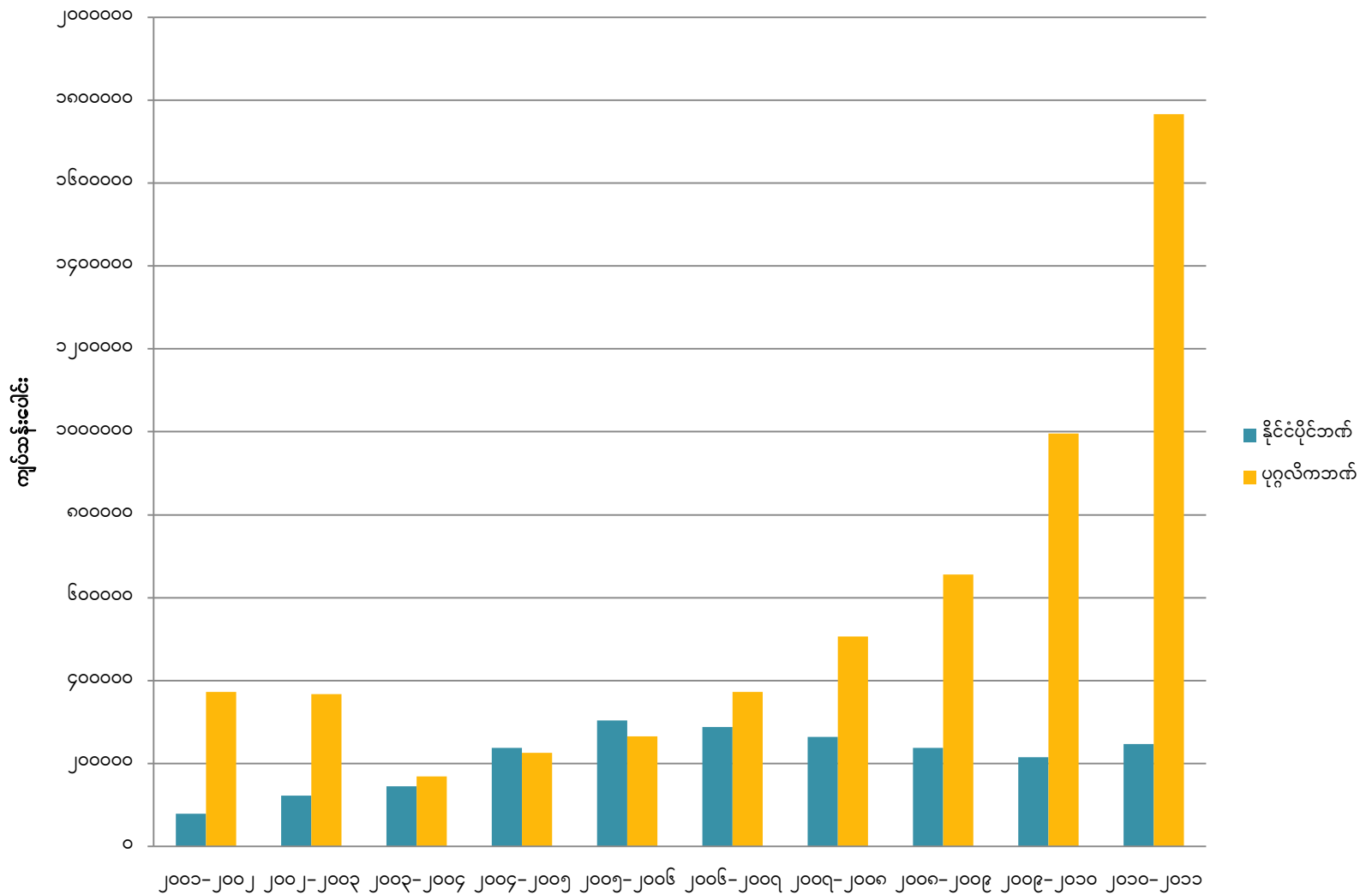

နိုင်ငံပိုင်ဘဏ်နှင့် ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၏ အပ်ငွေများအား နှိုင်းယှဉ်မှုအခြေအနေ

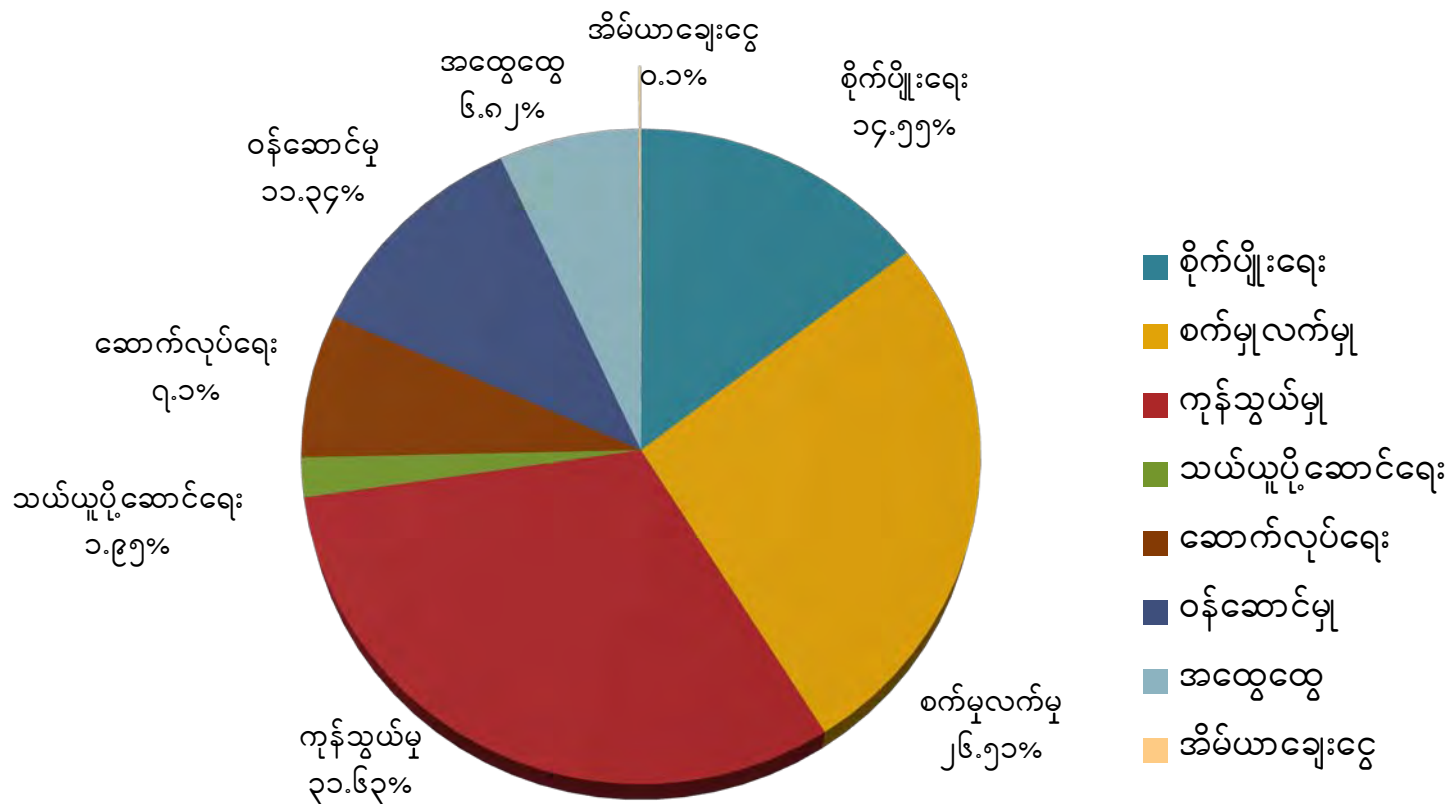

နိုင်ငံပိုင်ဘဏ်နှင့် ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၏ ချေးငွေများအား နှိုင်းယှဉ်မှုအခြေအနေ

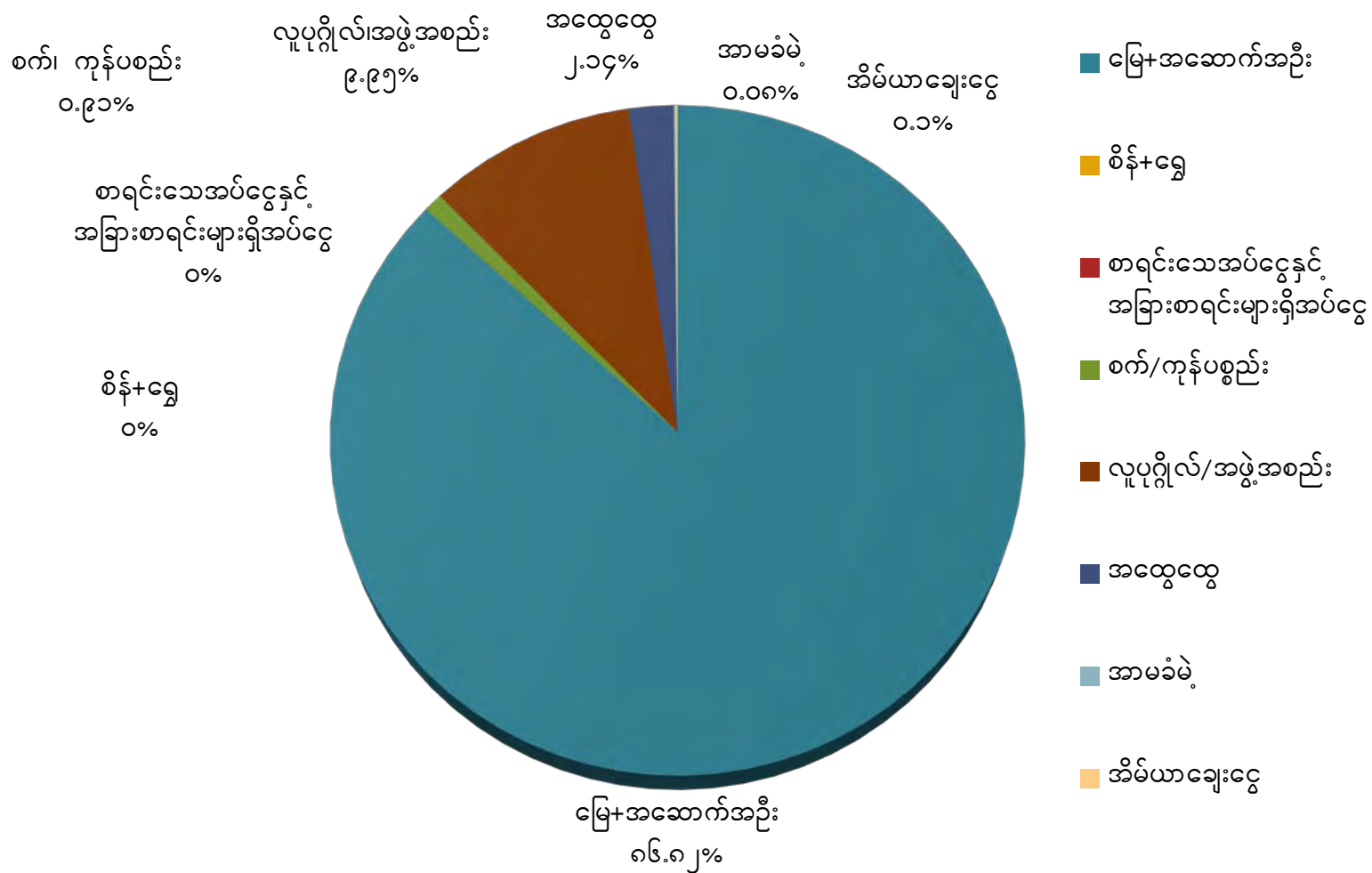

၃၁.၃.၂၀၁၁ ရက်နေ့ရှိ နိုင်ငံပိုင်ဘဏ်နှင့် ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၏ လုပ်ငန်းအမျိုးအစားအလိုက်ချေးငွေထုတ်ချေးထားမှုအခြေပြဂရပ်

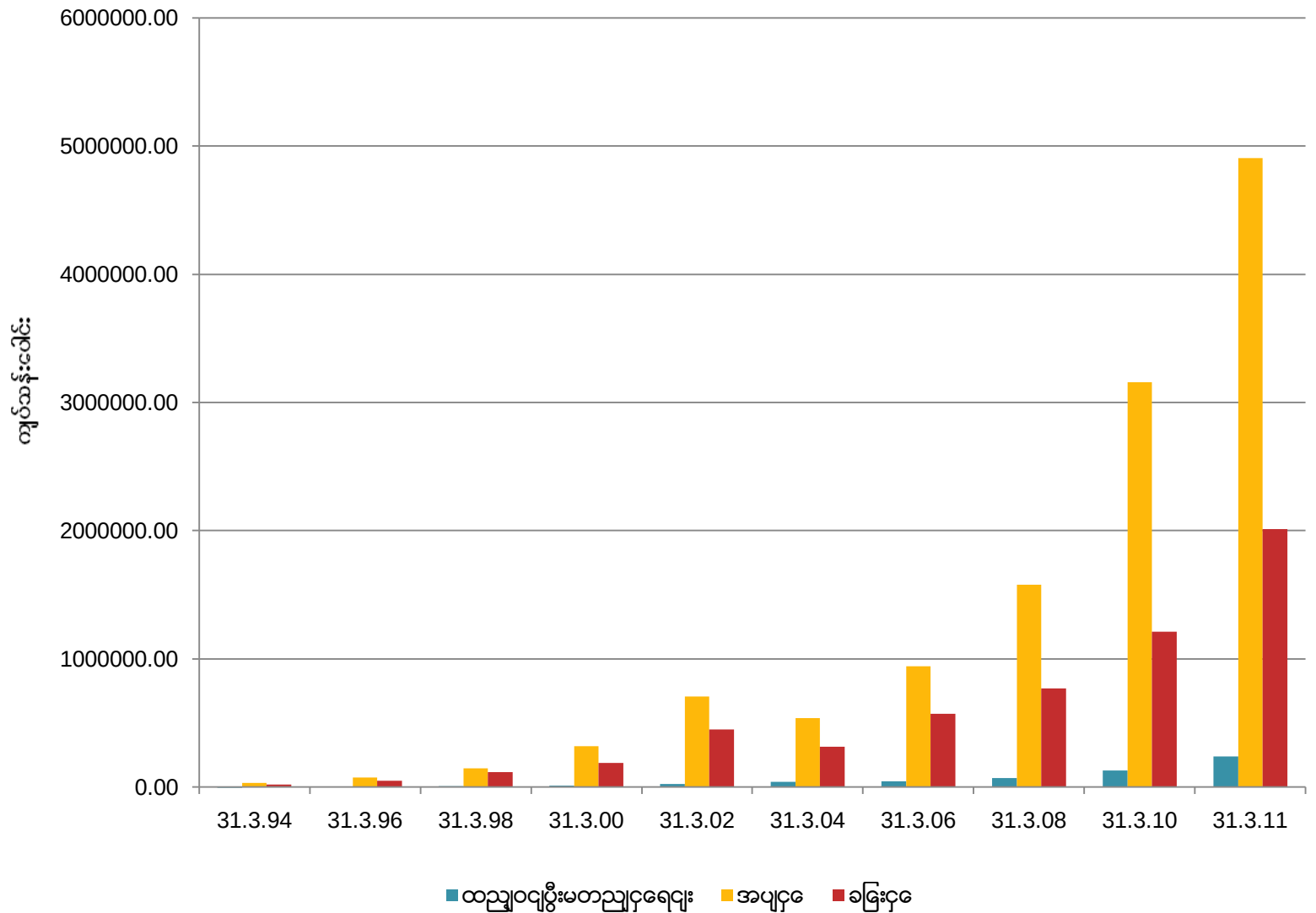

၃၁.၃.၂၀၁၁ ရက်နေ့ရှိ နိုင်ငံပိုင်ဘဏ်နှင့် ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၏ အာမခံအမျိုးအစားအလိုက်ချေးငွေထုတ်ချေးထားမှုအခြေပြဂရပ်

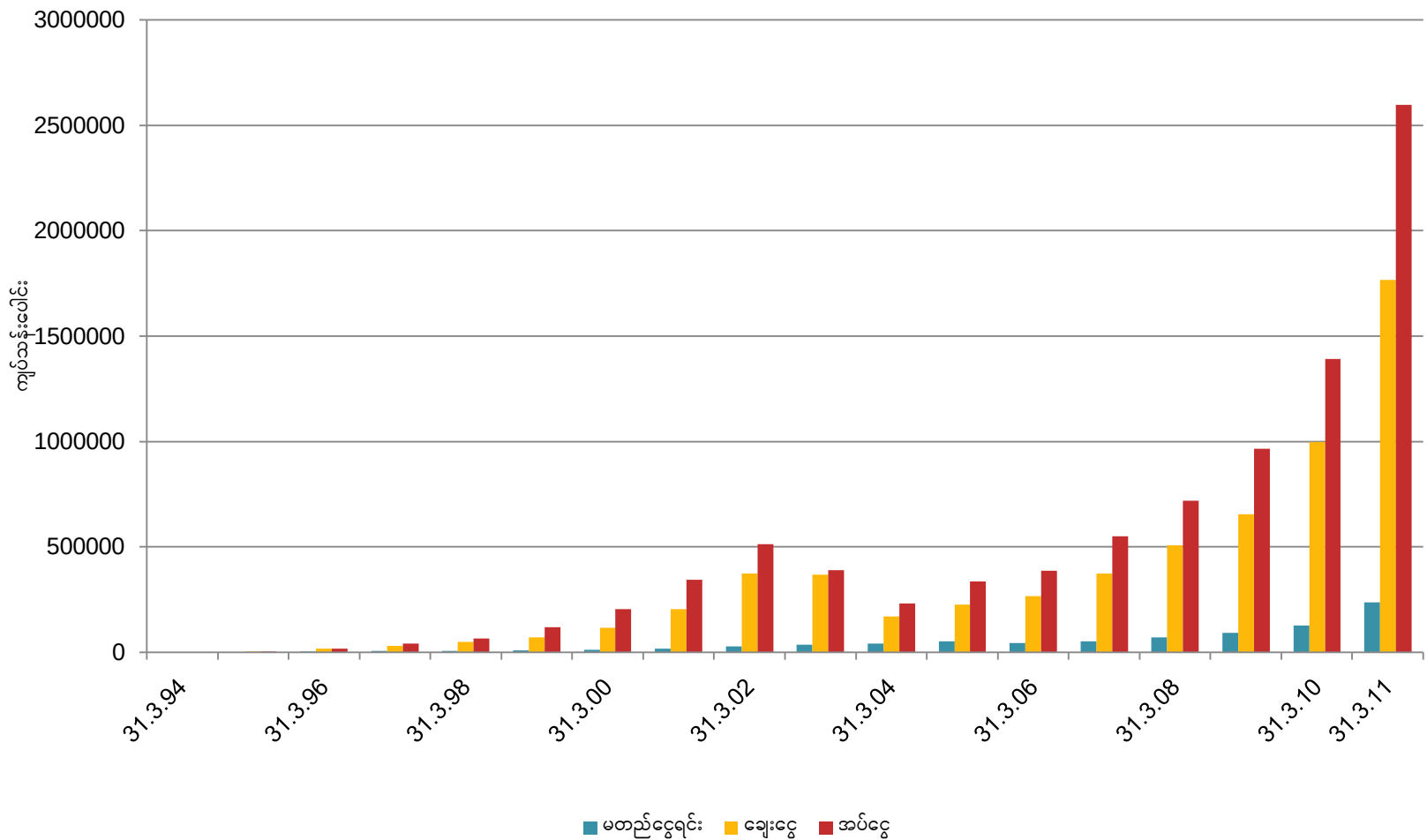

နိုင်ငံပိုင်ဘဏ်နှင့်ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များထည့်ဝင်ပြီးမတည်ငွေရင်း၊အပ်ငွေနှင့်ချေးငွေအခြေအနေ
 ၃၁.၃.၁၉၉၄ မှ ၃၁.၃.၂၀၁၁ အထိ

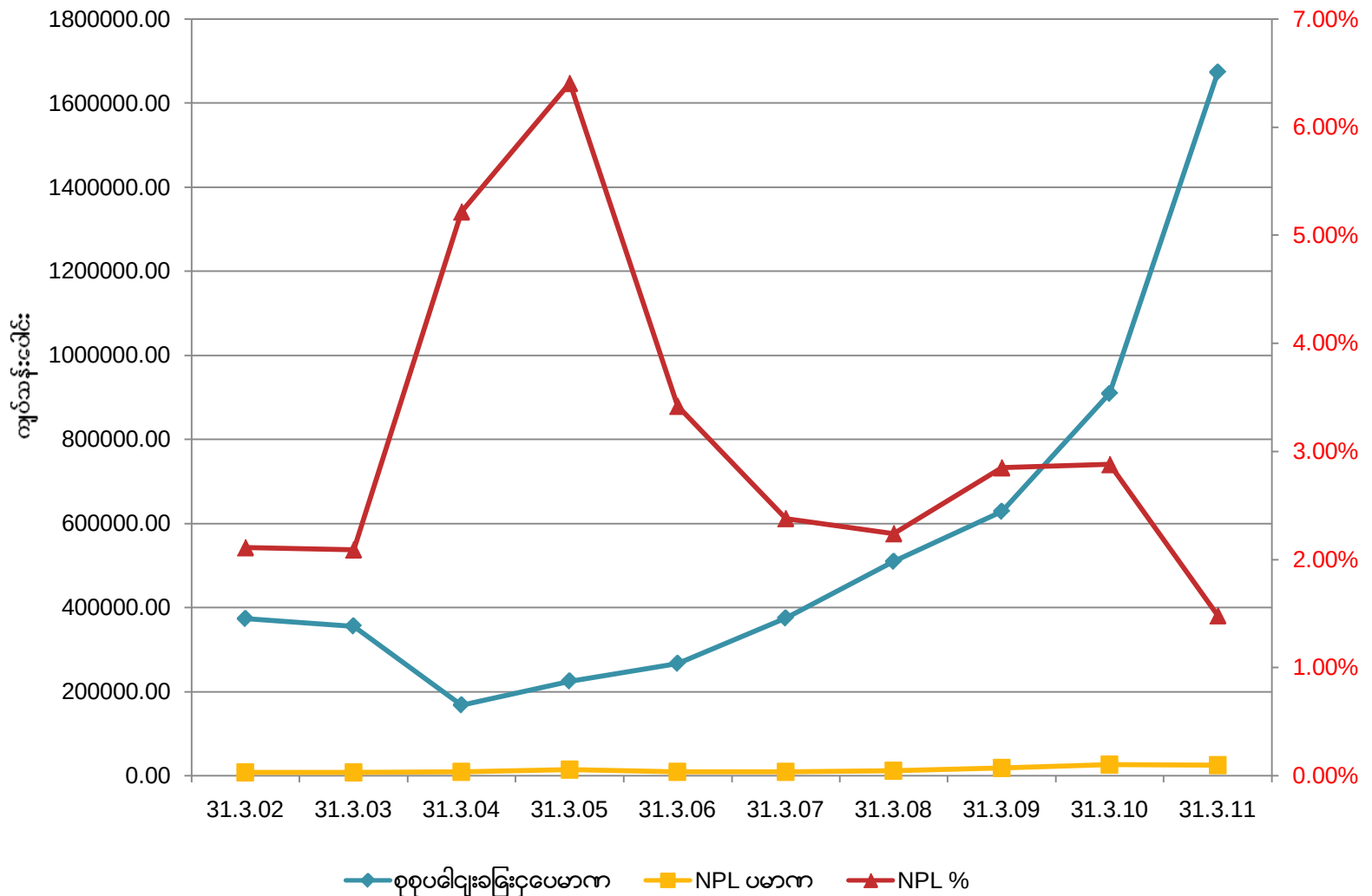

ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၏ (၃၁.၃.၁၉၉၄)မှ (၃၁.၃.၂၀၁၁) ရက်နေ့ထိ ထည့်ဝင်ပြီးမတည်ငွေရင်း၊
အပ်ငွေနှင့် ချေးငွေ အခြေအနေ

ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၏အရင်း/အတိုးပေးဆပ်ရန်ပျက်ကွက်သော ချေးငွေများအချိုး
 ၃၁.၃.၂၀၀၂ မှ ၃၁.၃.၂၀၁၁ အထိ

မွန်မာနိဍုင်ဘဏ္ဍာမင်းအသင်း (၁၉၉၉)

- လယ်ယာကဏ္ဍ၊ စက်မှုကဏ္ဍ၊ ကုန်သွယ်မှုမဏ္ဍကဏ္ဍ အထောက်အကူပေးရန် ၊
- မွန်မာကပြုငွေတန်ဖိုးတည့်တံ့ခိုငွေမာရင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်၊
- ဘဏ္ဍာအခြေခံငွေ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်၊
- ပွည့်သွယ်ပြီး ဘဏ္ဍာကိုအသုံးပြုသည့် အလေ့အထပိုးပြောင်းရန်၊
- အရည်အသွေးပညာဝသေ ဘဏ္ဍာလုပ်ငန်း ကြိုးကြည့်သွယ်ပြီး မှေးထုတ်ရန်၊

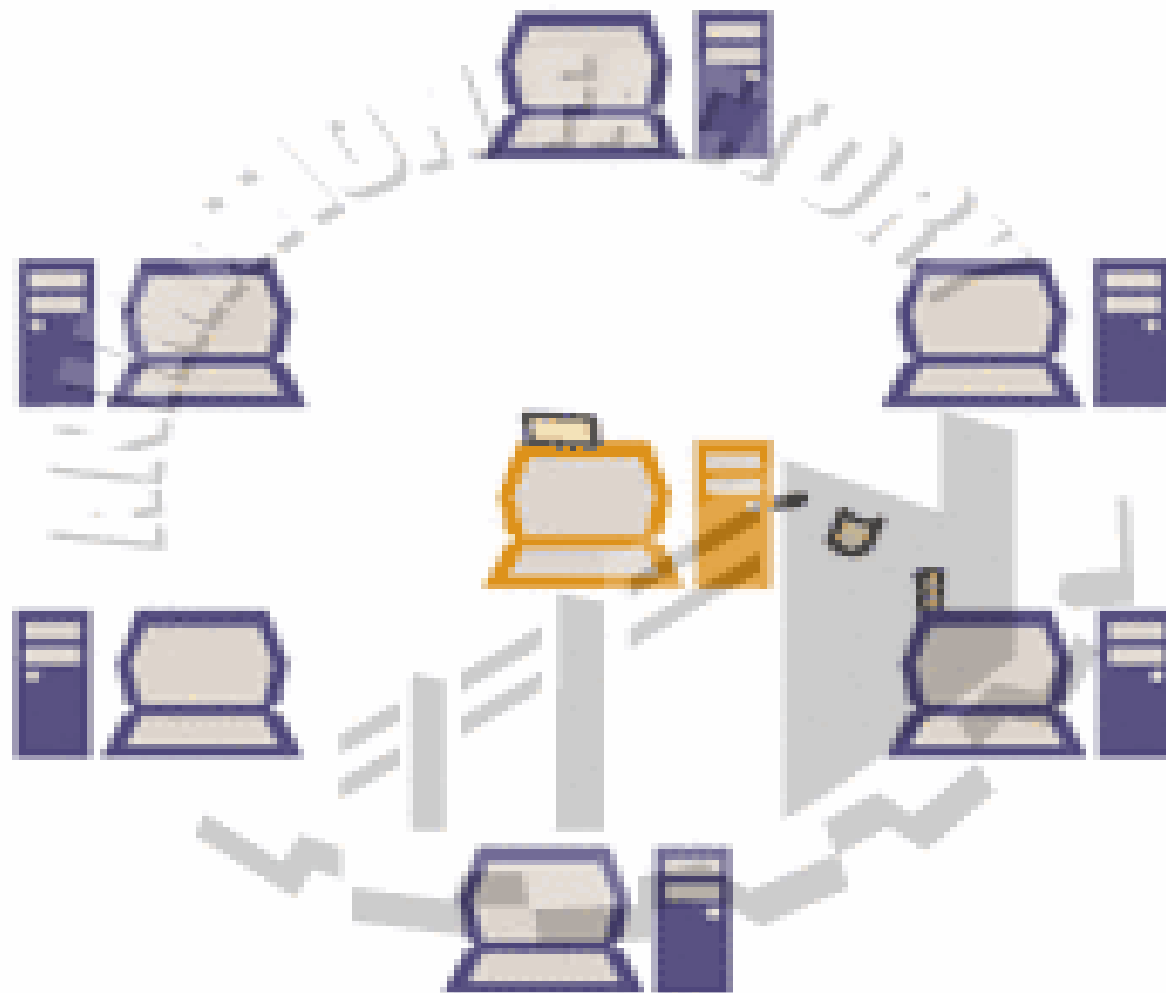

ဘဏ်လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်သူများ မွေးထုတ်ခြင်း

- ရန်ကုန်စီးပွားရေးတက္ကသိုလ်
- မြန်မာနိုင်ငံဘဏ်သင်တန်းကျောင်း
- Diploma in Banking (DB)
 - အချိန်ပြည့်တစ်နှစ်သင်တန်း
 - အချိန်ပိုင်းနှစ်နှစ်သင်တန်း
- ၂၀၀၇ ခုနှစ်မှ ယနေ့ထိ (DB) အဖွဲ့ကို စီးပွားရေးတက္ကသိုလ်မှ ရရှိသူ (၂၃၁)ဦး

Banking Network

ပထမအဆင့်

(၁) Bank Mail နှင့် FTP

(၂) Online Financial Reporting

(၃) Electronic Funds Transfer
(EFT)

ဒုတိယအဆင့်

(၁) Automatic Clearing
House(ACH)

Payment System Development

ပေးချေမှုစနစ်မဖွံ့ဖြိုးလျှင်

- Cheque ဖြင့်ပေးချေမှုကို မယုံကြည်ခြင်း၊
- ငွေစက္ကူအမြောက်အများ
ကိုင်တွယ်ရေတွက် သုံးစွဲရခြင်း၊
- ငွေစက္ကူအဟောင်းအစုတ်များ
ကိုင်တွယ်သုံးစွဲရခြင်း၊

ပေးချေခြင်း (Payment)
စာရင်းရှင်းလင်းခြင်း (Clearing)
လက်ခံရရှိခြင်း (သို့) မိမိ၏ စာရင်းသို့ ငွေဝင်ခြင်း (Settlement)

Payment System Development

Cash Payment

Paper
Money

Electronic
Money

Cheque Payment

Manual
Clearing
House

Auto
Clearing
House

A/C Settlement

Offline

Online

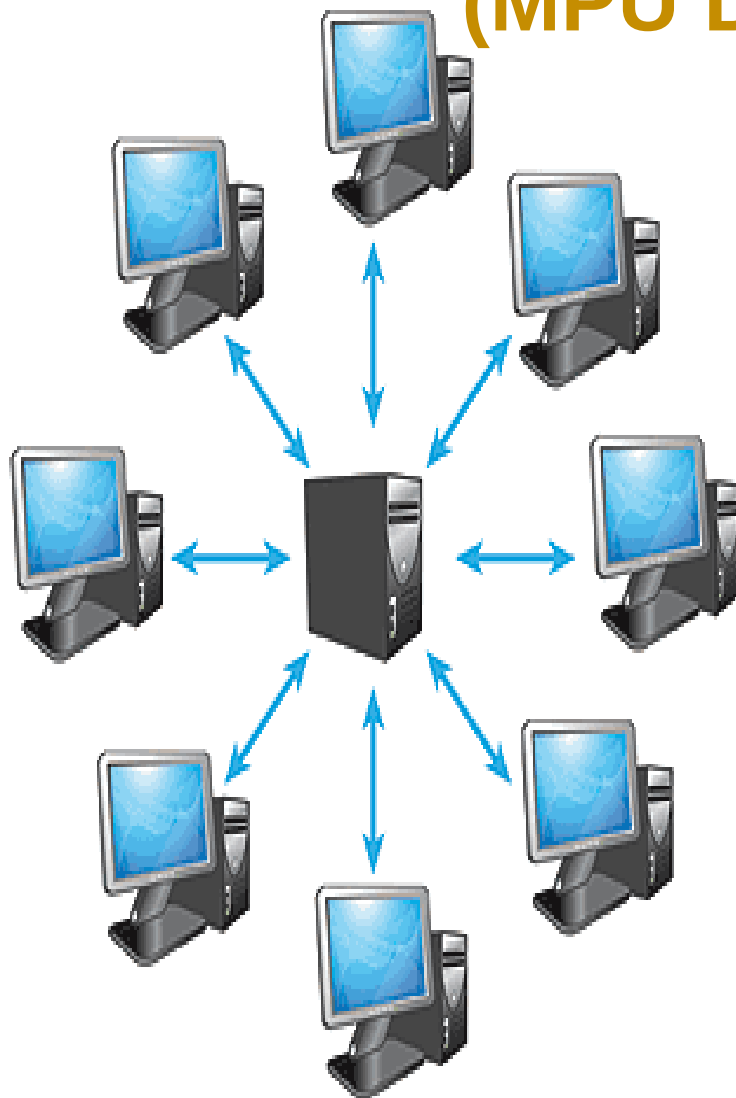
- ငွေပေးချေမှုများအား အချိန်တိုအတွင်း လျင်လျင်မြန်မြန် ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း
- ငွေစက္ကူများ ကိုင်တွယ်သိမ်းဆည်းရေတွက်ရသည့် ပမာဏ လျော့နည်းလာခြင်း
- အီလက်ထရောနစ်ငွေစက္ကူ (e-money) များထုတ်ဝေသုံးစွဲနိုင်ခြင်း

Myanmar Payment Union Card

(MPU Debit Card)

ပထမအဆင့်တွင် ဘဏ်များမှ မိမိတို့
ကိုယ်ပိုင် Network ကို Own Switch
ဖြင့် တည်ထောင်ရန်၊ (Intra - Bank
Model)

ဒုတိယအဆင့်တွင် National
Switch တည်ထောင်ပြီးပါက
ဘဏ်များ အချင်းချင်း ရရန်/ ပေးရန်/
ရှင်းလင်းရန်များဆောင်ရွက်သွားရန်၊
(Inter- Bank Model)

တတိယအဆင့်တွင်နိုင်ငံတကာ Card များ
ပါဝင်ချိတ်ဆက်နိုင်ရန်။
(Inter-Network Model)

Deposit Insurance

- မြန်မာနိုင်ငံ၏လက်ရှိဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍမှာအရှိန်အဟုန်ဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လျက်ရှိ၊
- အများပြည်သူအပ်နှံငွေ (Public Deposit) များမှာလည်း ဘဏ်များသို့ နေ့စဉ် အမြောက်အများ ဝင်ရောက်လျက်ရှိ၊
- ယင်းအပ်ငွေများကို ချေးငွေ(Loan)အနေဖြင့် ထုတ်ချေး လျက်ရှိသောကြောင့် အဆိုပါ အပ်ငွေများဆုံးရှုံးမှု မရှိစေရေးကို စီမံဆောင်ရွက်ထားရှိရန် လိုအပ်၊
- ဘဏ်အပ်ငွေများအပေါ် အာမခံထားရှိပါက အများပြည်သူ၏ ဝန်ဆောင်မှု (Public Confidence) ဖြစ်ပေါ်စေရန် လိုအပ်ပါသည်။

ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းများ

- Payment System Development
 - Myanmar Payment Union (MPU Debit Card)အဖြစ် ထုတ်ဝေနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ရန်၊
- Online Bill Collection System ကိုဘဏ်များအားလုံးမှ ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ရန်၊
- ဘဏ်ရှိအများပြည်သူအပ်နှံငွေများ Deposit Insurance ထားနိုင်ရေးဆောင်ရွက်ရန်၊
- ဘဏ်လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်သူများ ပေါ်ထွက်လာရေးဆောင်ရွက်ရန်၊
- ဘဏ်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ

မေးခွန်းများကိုဖိတ်ကြားအပ်ပါ
သည်။

ကျေးဇူးတင်ပါသည်။